

Naslov članka/Article:

Spletišče Uporabna geografija v novi podobi in z novimi posodobljenimi orodji

Applied Geography Website Revamp

Avtorji/Authors:

**Dr. Tatjana Kikec, dr. Marko Krevs, dr. Blaž Repe in
Mirsad Skorupan**

DOI:

10.59132/geo/2024/3/8-15

CC licenca

Priznanje avtorstva-Nekomercialno-Brez predelav

GEOGRAFIJA V ŠOLI

LETNIK 32 • 2024 • ŠTEVILKA 3

Geografija v šoli, št. 3/2024, letnik 32

ISSN 1318-4717

Izdal in založil: Zavod Republike Slovenije za šolstvo

Kraj in leto izdaje: Ljubljana, 2024

Spletna stran revije:

<https://www.zrss.si/strokovne-revije/geografija-v-soli/>

Dr. Tatjana Kikec

tatjana.kikec@gmail.com

Spletišče Uporabna geografija v novi podobi in z novimi posodobljenimi orodji

Applied Geography Website Revamp

Dr. Marko Krevs Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, Oddelek za geografijo
marko.krevs@ff.uni-lj.si**Dr. Blaž Repe**Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, Oddelek za geografijo
blaz.repe@ff.uni-lj.si**Mirsad Skorupan**

mirsad.skorupan@guest.arnes.si

COBISS: 1.04

<https://doi.org/10.59132/geo/2024/3/8-15>

Izvleček

Hiter razvoj informacijsko-komunikacijske tehnologije je prispeval k njeni vsesplošni rabi, nepogrešljiva je postala tudi v izobraževalnem procesu. Na prenovljenem spletišču Uporabna geografija učitelji najdejo na enem mestu zbrana različna spletna in mobilna orodja, primerna za šolsko rabo. Orodja lahko uporabijo kot pripravo na izobraževalni proces ali skupaj z učenci oziroma dijaki tako v okviru rednega pouka, terenskega dela, šolskih ekskurzij kot v okviru izbirnih predmetov. Orodja so še zlasti primerna za uporabo na pametnih mobilnih napravah na terenu, kar še dodatno vpliva na motivacijo učencev oziroma dijakov. Poleg podpore načrtovanju šolskih ekskurzij spletišče ponuja različne tematske spletne in mobilne aplikacije, s katerimi uporabniki soustvarjamo zemljevide na izbrano temo. Iskalnik po zemljevidih omogoča poizvedovanje po izbranih območjih in po številnih tematskih podatkovnih slojih, izdelamo lahko lasten zemljevid, uporabimo pa ga lahko tudi na terenu za zbiranje informacij o območju, na katerem se nahajamo. Z uporabo spletišča pridobivamo nova znanja ter, tako učitelji kot tudi učenci oziroma dijaki, krepimo digitalno pismenost in razvijamo digitalne kompetence.

Ključne besede: geografija, IKT, mobilne aplikacije, iskalnik po zemljevidih, ekskurzije

Abstract

The rapid advancement of information and communication technology has contributed to its broad use and rendered it indispensable in the educational process. The revamped Applied Geography website compiles a collection of online and mobile tools for classroom use that we can apply for lesson design, classwork, fieldwork, school excursions or optional subjects. The tools are particularly well-suited when using smart mobile devices in the field, which increases student motivation. It supports planning school excursions and includes theme-based online and mobile apps that allow user collaboration on map creation for a specific subject. The map search engine enables you to search for selected locations and a wide range of thematic data layers, design a map and use it in the field to gather information about a particular area of interest. The website enables teachers and students to acquire new skills, increase digital literacy and improve their digital competencies.

Keywords: geography, ICT, mobile apps, map search, excursions

1 Uvod

Še desetletje nazaj so se številne, zlasti manjše podeželske šole soočale s pomanjkljivo opremljenostjo učilnic s sodobno informacijsko-komunikacijsko tehnologijo (IKT). Danes je velika večina šol dobro opremljena, učitelji pa so se znašli pred novimi izzivi. Mnogi imajo še vedno pomanjkljivo znanje uporabe različnih digitalnih orodij in vsebin, težko se tudi znajdejo v poplavi različnih orodij na svetovnem spletu. Kljub temu da učitelji vsakodnevno uporabljajo računalnike, tablice in pametne mobilne naprave ter tako vsakodnevno razvijajo veščine njihove uporabe, imajo mnogi učitelji še vedno pomanjkljivo znanje na primer o GIS-ih ter interaktivnih spletnih zemljevidih. Že vrsto let potekajo različna izobraževanja za učitelje za uporabo IKT-ja in vključevanje posameznih spletnih orodij v izobraževalni proces, pa vendarle se marsikateri učitelj še vedno ne počuti dovolj suvereno pri njihovi uporabi. Pomanjkljivo razvite digitalne veščine prispevajo tudi k temu, da učitelji težje ocenijo uporabnost in primernost posameznega spletnega orodja za izobraževalne namene. »Popolnih« orodij praktično ni na voljo, zato je vedno potrebno »tehtati«, ali prevladujejo prednosti ali pomanjkljivosti rabe določenega orodja v izobraževanju. Pred uporabo posameznega spletnega orodja se moramo vedno vprašati, kakšen je namen njegove uporabe, katere kompetence bomo z njegovo uporabo razvijali pri učencih oziroma dijakih, katere učne cilje želimo z njegovo uporabo doseči in ali jih ne bi morebiti lažje in učinkoviteje dosegli kako drugače, z drugim orodjem, z drugačnimi metodami dela ali morebiti z drugačnim didaktičnim pristopom.

Geografi smo se, v primerjavi z nekaterimi drugimi predmetnimi področji, razmeroma hitro

organizirali in ustvarili spletišče, na katerem so na enem mestu zbrana različna spletna in mobilna orodja, primerna za šolsko rabo. Učiteljem so že vrsto let na voljo tudi različna izobraževanja za njihovo uporabo, zlasti pri Arnesu in Društvu učiteljev geografije Slovenije. Z napredkom tehnologije in vedno novimi možnostmi, ki nam jih ta ponuja, spletišče postopno nadgrajujejo in ga posodabljaajo, k soustvarjanju pa vabijo tudi učitelje.

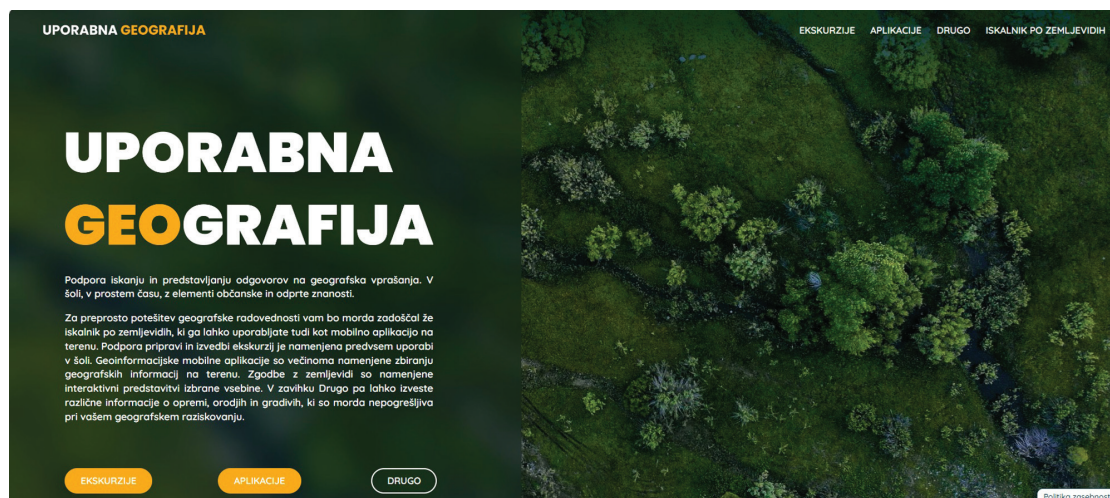
2 Kratka zgodovina spletišča

Verjetno se mnogi še spominjate spletišča Ekskurzije.si, Načrtovalec šolskih ekskurzij, ki je nastalo leta 2010 za potrebe načrtovanja in izvedbe šolskih ekskurzij. Delovalo je v okolju Moodle in za mnoge učitelje je prav uporaba tega spletišča pomenila prve korake k uporabi Moodle. Izvedeni so bili številni seminarji, kjer so si učitelji pridobili osnovno znanje načrtovanja šolskih ekskurzij ter uporabe Moodle. Zanimanje za spletišče so pokazali učitelji različnih predmetov, ne le geografi in naravoslovci, ki so pri svojem delu želeli uporabiti ponujene možnosti informacijsko-komunikacijske tehnologije (IKT) (Krevs s sod., 2023). Sčasoma je tako nastala bogata zbirka šolskih ekskurzij, ki so nas vodile v različne konce države.

Z nenehnim razvojem IKT-ja so se ponujale tudi vedno nove možnosti vključevanja tega v izobraževalni proces. Učitelji geografije smo vse pogostejše uporabljali različne interaktivne spletne zemljevide, spletne aplikacije, z množično uporabo pametnih mobilnih telefonov smo tudi te postopno vključevali v delo z učenci in dijaki. V množici različnih spletnih orodij smo učiteljem želeli ponuditi spletišče, na katerem bi na enem mestu našli različna spletna orodja, ki bi jih lahko

Geografi smo se razmeroma hitro organizirali in ustvarili spletišče, na katerem so na enem mestu zbrana različna spletna in mobilna orodja, primerna za šolsko rabo. Učiteljem so že vrsto let na voljo tudi različna izobraževanja za njihovo uporabo, zlasti pri Arnesu in Društvu učiteljev geografije Slovenije.

Vstopna stran spletišča v WordPressu je s preglednejšo postavitevijo vsebin postala prijaznejša za uporabnike, saj do iskanih vsebin pridemo z manj klikanja. Uporaba spletišča je še naprej možna brez uporabniškega računa. Tega si morajo učitelji ustvariti le v primeru, če želijo dodati ekskurzijo ali se oglasiti v forumu.

Slika 1: Zaslonka slika prenovljene naslovne strani spletišča Uporabna geografija

Trenutno je uporabnikom na voljo 16 različnih tematskih spletnih in mobilnih aplikacij, od lokalnih zanimivosti in lokalne oskrbe pa vse do vodnih virov, tujerodnih invazivnih rastlinskih vrst, šolskih vrtov, predlogov za boljši kraj, funkcionalno razvrednotenih območij in druge.

uporabili pri svojem delu, hkrati pa jim nuditi tudi potrebno podporo pri njihovi uporabi. Leta 2018 je tako skupina geografov s podporo Arnesa zasnovala spletišče Uporabna geografija, <https://uporabna.geografija.si/>, kamor smo prenesli tudi zbirko šolskih ekskurzij s spletišča Ekskurzije.

si. Spletišče so avtorji vsebinsko nadgradili z različnimi tematskimi spletnimi in mobilnimi geoinformacijskimi aplikacijami, Iskalnikom po zemljevidih, dodali pa so tudi zbirko predlaganih orodij, primernih za šolsko rabo. Hkrati so začeli izvajati brezplačna izobraževanja za učitelje, kjer so se ti seznanili z orodji na spletišču ter razvijali različne digitalne kompetence, potrebne za vključevanje le-teh v izobraževanje.

Leta 2023 je spletišče doživelo popolno oblikovno preobrazbo in vsebinsko nadgradnjo. Vstopna stran v WordPressu je s preglednejšo postavitevjo vsebin postala prijaznejša za uporabnike, saj do iskanih vsebin pridemo z manj klikanja. Novosti je prinesla tudi e-učilnica v Moodle, ki je bila nadgrajena v Moodle 4.0 in je oblikovno usklajena z vstopno spletno stranjo, namesto zaporednih poglavij so uporabljene »ploščice«, ki nudijo preglednejšo postavitev vsebin (Kikec, 2024). Poleg podpore ekskurzijam ponuja spletišče tudi obilo spletnih in mobilnih aplikacij, dodanih je nekaj zgodb z zemljevidi,

posodobljen je Iskalnik po zemljevidih, dodani so tudi predlogi različnih uporabnih spletnih orodij. Uporaba spletišča je še naprej možna brez uporabniškega računa. Tega si morajo učitelji ustvariti le v primeru, če želijo dodati ekskurzijo ali se oglasiti v forumu.

Nadgradnja vsebin na spletišču pa z zadnjo korenito prenovo ni zaključena, ta namreč poteka ves čas. Ustvarjalci spletišča tega ne le vzdržujejo, temveč dodajajo vedno nove aplikacije, tematske sloje v Iskalniku po zemljevidih in drugo. Spletišče bogatijo tudi uporabniki z dodajanjem novih ekskurzij in s skupnim ustvarjanjem različnih tematskih zemljevidov z uporabo mobilnih in spletnih geoinformacijskih aplikacij.

3 Kaj vse nam ponuja spletišče?

Posodobljeno spletišče ohranja prvotno razdelitev na štiri večje vsebinske sklope: Ekskurzije, Aplikacije, Iskalnik po zemljevidih ter Drugo.

Vse obstoječe **spletne in mobilne geoinformacijske aplikacije** so avtorji pripravili znova, na poenoten način, kar olajšuje njihovo uporabo, dodali pa so tudi različne nove. Večina aplikacij je namenjena »odprti znanosti«, prostovoljnemu prispevanju informacij o različnih tematikah, v okviru pouka ali prostočasnega sodelovanja v skupnem prizadevanju na izbrano tematiko (Krevs s sod., 2023). Trenutno je uporabnikom na voljo 16 različnih tematskih spletnih in mobilnih aplikacij, od lokalnih zanimivosti in lokalne oskrbe pa vse do vodnih virov, tujerodnih invazivnih rastlinskih vrst, šolskih vrtov, predlogov za boljši kraj, funkcionalno razvrednotenih območij in druge. Vključena je tudi geolokacijska igra »med zgornjesavskimi stogovi«, namenjena podpori revitalizacije kozolcev, ki je nedavno prejela stanovsko priznanje Zveze geografov Slovenije (Krevs s sod., 2023). Vsebine aplikacij poleg geografov nagovarjajo tudi učitelje naravoslovja, kemije, biologije in drugih predmetov. Učenci in dijaki bodo zaradi uporabe pametnih mobilnih naprav še dodatno motivirani za delo, še posebej, če bo to potekalo na terenu. Z njihovo uporabo bodo ne le raziskovali določeno tematiko v svojem lokalnem okolju, postali bodo tudi bolj pozorni na svojo okolico in spremembe v njej, na primer na pojav invazivnih rastlinskih vrst, opuščeni stavb in drugo. To učiteljem ponuja priložnost, da pri učencih in dijakih razvijajo kritičnost do neprimernih posegov in sprememb v okolju.

▼ Mobilne aplikacije

Slika 2: Zaslonka slika dela spletišča s spletnimi/mobilnimi geoinformacijskimi aplikacijami

Preglednica 1: Seznam aplikacij na spletišču Uporabna geografija

Lokalne zanimivosti	Ovire za gibalno ovirane
Invazivke	Lokalna pridelava hrane
Konfluence	Šolski vrtovi
Za boljši kraj	Najlepši razgledi
Lokalna oskrba	Pot do šole
Vodni viri	Potovanja in izleti
Terensko proučevanje prsti	Polhar
Funkcionalno razvrednotena območja	Med zgornjesavskimi stogovi

Do aplikacij dostopamo s spletnimi povezavami ali QR-kodami, povsod so dodane tudi spletne povezave do pregledovalnikov vnosov in zbirnih zemljevidov vnosov, namenjenih ogledu zbranih informacij in drugih gradiv (na primer fotografij, zvočnih ali video posnetkov). Do zbirnih zemljevidov lahko dostopamo tudi v Iskalniku po zemljevidih, izbrati moramo le ustrezni sloj (layer) ter želeno aplikacijo. Pregledovalnik nam ponuja hiter pregled opravljenih vnosov ter nam poda osnovno statistiko.

Vnos v aplikacije poteka z vnosom zahtevanih vsebin v spletni obrazec, pri večini se zahteva tudi ena ali več fotografij ali videoposnetek s terena. Aplikacije samodejno zaznajo našo lokacijo in jo

označijo na zemljevidu, na mobilnem telefonu moramo le omogočiti zaznavanje lokacije. Odvisno od vsebine so aplikacije različno obsežne, posamezen vnos nam tako vzame od dve, tri minute do tudi več kot deset minut časa, odvisno tudi od spretnosti uporabnika.

V sklopu aplikacij najdemo tudi različne **zgodbe z zemljevidi**, pripravljene s pomočjo uporabe orodja ArcGIS Online - StoryMaps. Te so zanimive ne le geografom (Toško Čelo), temveč tudi slovenistom (Cankarjevo veselje), zgodovinarjem (Emona, Srednjeveška Ljubljana, Koliščarji, Okupacija Ljubljane) ter vsem, ki iščejo orodje za podporo učenju o mladostnikih, ki se praktično dnevno soočajo z napačnimi informacijami.

Vodni viri

Slovenija je bogata z vodo in se ponaša z veliko pestrostjo različnih vodnih virov. Je tudi v tvoji bližini kakšen? Razišči ga in ga dodaj na skupen zemljevid ter tako pomagaj pri širjenju zavesti o pomenu in nujnosti varovanja vodnih virov.

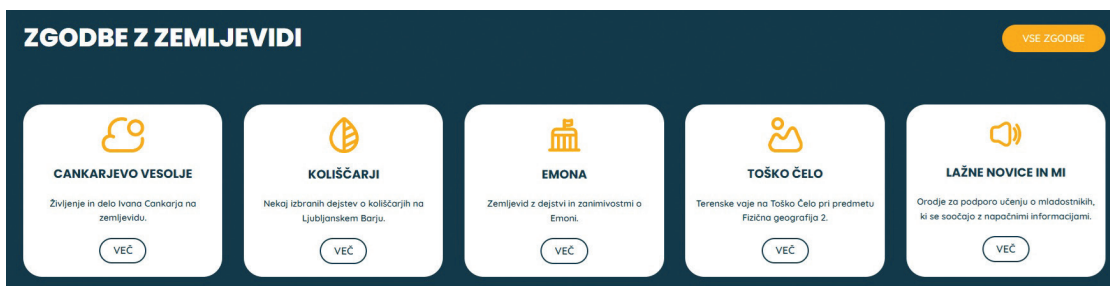
Povezava do aplikacije

Zemljevid

Pregledovalnik

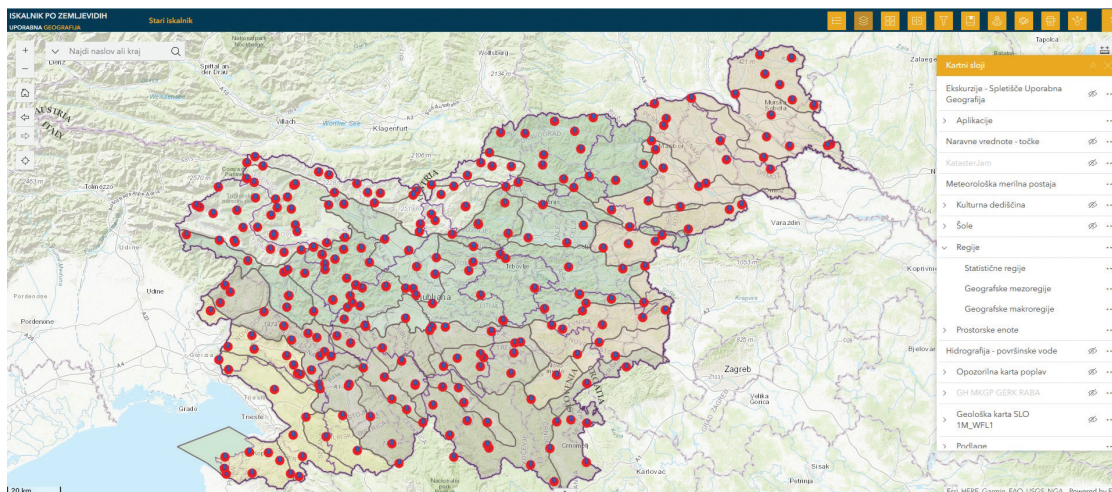

Slika 3: Zaslonska slika primera osnovnega opisa izbrane aplikacije in dostopov do aplikacije, zbirnega zemljevida ter pregledovalnika

Slika 4: Zaslonska slika zgodb z zemljevidi

Slika 5: Zaslonka slika Iskalnika po zemljevidih s prikazanimi geografskimi makro- in mezoregijami ter meteorološkimi merilnimi mesti

Posodobljen je tudi **Iskalnik po zemljevidih**, spletna in mobilna aplikacija za poizvedovanje po izbranih območjih in po različnih tematskih podatkovnih slojih (regije, prostorske enote, šole, hidrografija - površinske vode, opozorilna karta poplav, naravne vrednote, kulturna dediščina, meteorološka merilna mesta idr.). Ta je dopolnjen s številnimi novimi tematskimi podatkovnimi sloji (geološka karta idr.), vključno z zgodovinskimi (na primer franciscejski kataster), sodobnimi kartografskimi podlagami v različnih merilih (GURS topografski zemljevid, svetovni ulični zemljevid, DOF2022 idr.) ter s kartami vseh mobilnih aplikacij s spletišča in ekskurzijami s spletišča. Kartografski sloji so pregledno urejeni, nekateri so združeni v vsebinske sklope. Poenostavljeno je tudi iskanje (filtriranje) po posameznih podatkovnih slojih ter podatkovni pregled v atributivni tabeli.

Posebno zanimiva je uporaba iskalnika na terenu, saj ponuja obilico informacij o območju, na katerem se nahajamo. Te so lahko tudi presenetljive, če se na primer nanašajo na pojave, ki jih na terenu neposredno ne zaznamo, na

primer poplavna območja, območja kulturne dediščine in podobno. Za uporabo iskalnika na terenu moramo na mobilnem telefonu omogočiti zaznavanje lokacije, s klikom na »Najdi mojo lokacijo« se nam ta samodejno označi na zemljevidu.

Z uporabo Iskalnika po zemljevidih lahko izdelamo tudi lasten zemljevid domačega kraja, okolice šole, območja izvedbe ekskurzije ali terena z učenci oziroma dijaki ali območja, ki ga želimo obiskati v prostem času. Z orodjem »nariši« na izbrano kartografsko podlago na zemljevid narišemo zelene točke, izbiramo lahko med različnimi oblikami, barvami in velikostmi, dodamo jim lahko tudi različno oblikovane napise. Narišemo lahko tudi poliliniije, poligone, različne like, ki jih lahko obarvamo, poimenujemo in prilagajamo velikost, dopišemo lahko tudi izmerjeno dolžino, obseg ali površino. Ustvarjen zemljevid lahko shranimo v različnih formatih in ga natisnemo.

Na voljo so tudi video navodila za izdelavo lastnega zemljevida z uporabo Iskalnika po

Z uporabo Iskalnika po zemljevidih lahko izdelamo lasten zemljevid domačega kraja, okolice šole, območja izvedbe ekskurzije ali terena z učenci oziroma dijaki ali območja, ki ga želimo obiskati v prostem času.

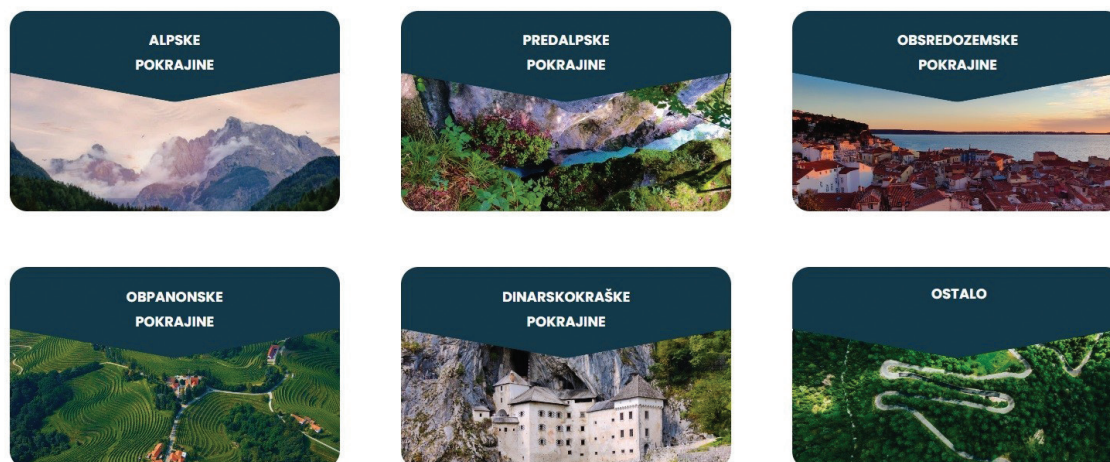

Slika 6: Zaslonka slika zemljevida, izdelanega z uporabo Iskalnika po zemljevidih.

EKSKURZIJE

VSE EKSKURZIJE

Podpora pripravi in izvedbi ekskurzij je namenjena predvsem uporabi v šoli. Za pregledovanje in uporabo priprave ekskurzije ne potrebujete uporabniškega računa. Za izdelavo lastne priprave na ekskurzijo pa potrebujete uporabniški račun na spletišču SIO. Avtorji velike večine ekskurzij so učitelji, ki so v celoti odgovorni za njihovo vsebino. Zapisani cilji, naloge na učnih listih in druga gradiva niso nujno v skladu z učnimi načrti za posamezno predmetno področje, kar ob uporabi izbrane ekskurzije presodi posamezni učitelj. Vsako ekskurzijo preveri in odklene za javno rabo urednik ekskurzij. Za učitelje in druge, ki bi želeli sodelovati, občasno organiziramo kratke seminarje o izdelavi in uporabi ekskurzij s spletišča.

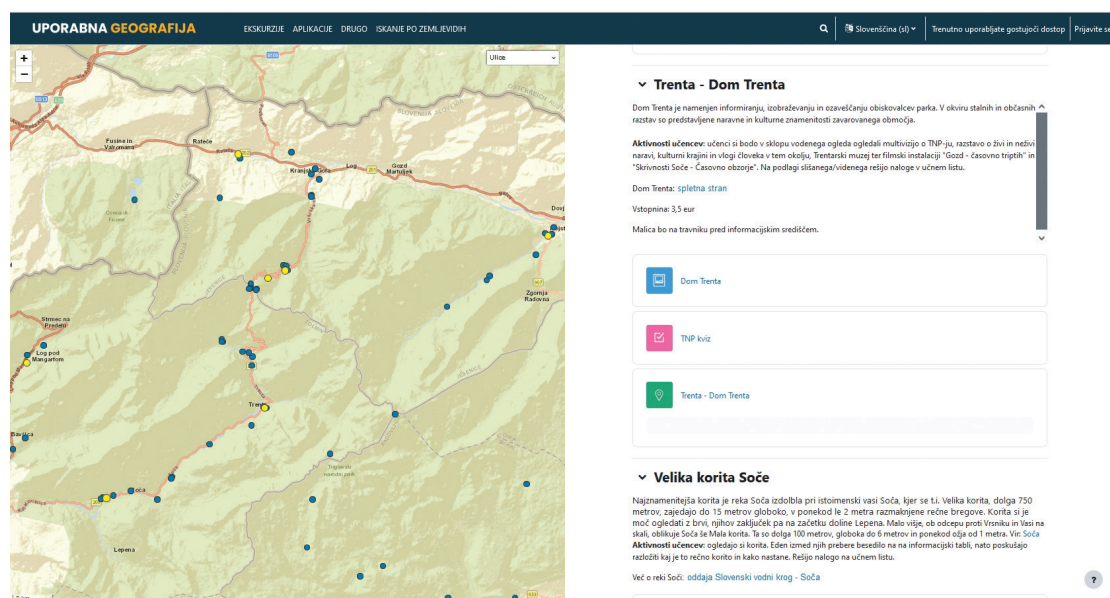
Slika 7: Zaslonka slika naslovne strani sklopa ekskurzije. Te so na spletišču organizirane po posameznih pokrajinah.

zemljevidih. Z malo vaje tako uspe lasten zemljevid izdelati tudi tistim manj večjim uporabe interaktivnih spletnih zemljevidov. Video se nahaja na spletišču v sklopu Drugo – Izdelaj zemljevid. V istem sklopu pod Iskalnikom po zemljevidih se nahajajo tudi osnovna pisna navodila za uporabo Iskalnika. Do nadaljnjega je uporabnikom dostopna tudi še stara različica Iskalnika.

V sklopu **ekskurzije** lahko brskamo za idejami za izvedbo šolskih ekskurzij ali za zasebni izlet, lahko pa ustvarimo tudi lastno ekskurzijo in jo delimo z ostalimi uporabniki spletišča. Zbirka trenutno obsega že nekaj manj kot tristo primerov ekskurzij. Te so razporejene po

posameznih pokrajinah, kar pa ne pomeni, da potekajo le znotraj izbrane pokrajine, veliko jih namreč poteka po več pokrajinah. Avtorji ekskurzij so učitelji, pa ne le geografije, temveč tudi drugih predmetnih področij, zato je veliko ekskurzij zasnovanih medpredmetno. Številne izmed njih so bile izvedene tudi v praksi.

Vse ekskurzije imajo podobno zasnovo, kar povečuje preglednost in olajšuje njihovo pregledovanje. Posamezna ekskurzija ima poleg poimenovanja, ki se navezuje bodisi na obiskano pokrajino bodisi na temo ekskurzije, navedenega tudi avtorja ter osnovne značilnosti, kot so itinerarij poti, trajanje, predmetno področje, ter učne cilje, ki jih bodo učenci oziroma dijaki

Slika 8: Zaslonka slika primera ekskurzije v Posočje. Desna stran zaslona z opisom posameznih postankov in aktivnostmi za učence/dijake, na levi strani zaslona interaktivni zemljevid z označenimi lokacijami postankov (rumeni krogi).

dosegli. Postanki ekskurzije vsebujejo kratek opis postanka, dodane so fotografije, pri večini so navedene tudi aktivnosti za učence oziroma dijake, ponekod so dodani tudi učni in/ali delovni listi. Vsak postanek je lociran na interaktivnem zemljevidu.

Za dodajanje lastne ekskurzije se moramo prijaviti, pri čemer lahko uporabimo dostopne podatke, ki jih uporabljamo za dostop na spletišče SIO, kjer se nahaja tudi geografska Sodelovalnica. Uporabniki Moodle se boste brez težav znašli, vsi ostali pa si lahko pomagata z navodili za dodajanje ekskurzij, ki jih najdete v sklopu Drugo – Pomoč pri uporabi spletišča.

V sklopu **Drugo** bomo, poleg že omenjenih navodil za uporabo orodij na spletišču, našli tudi različne predloge spletnih orodij, primernih za šolsko rabo, ter raznih uporabnih virov, kot so različni domači in tuji interaktivni (tematski) spletni zemljevidi. Seznane sproti dopolnjujejo z viri, ki jih priporočajo učitelji.

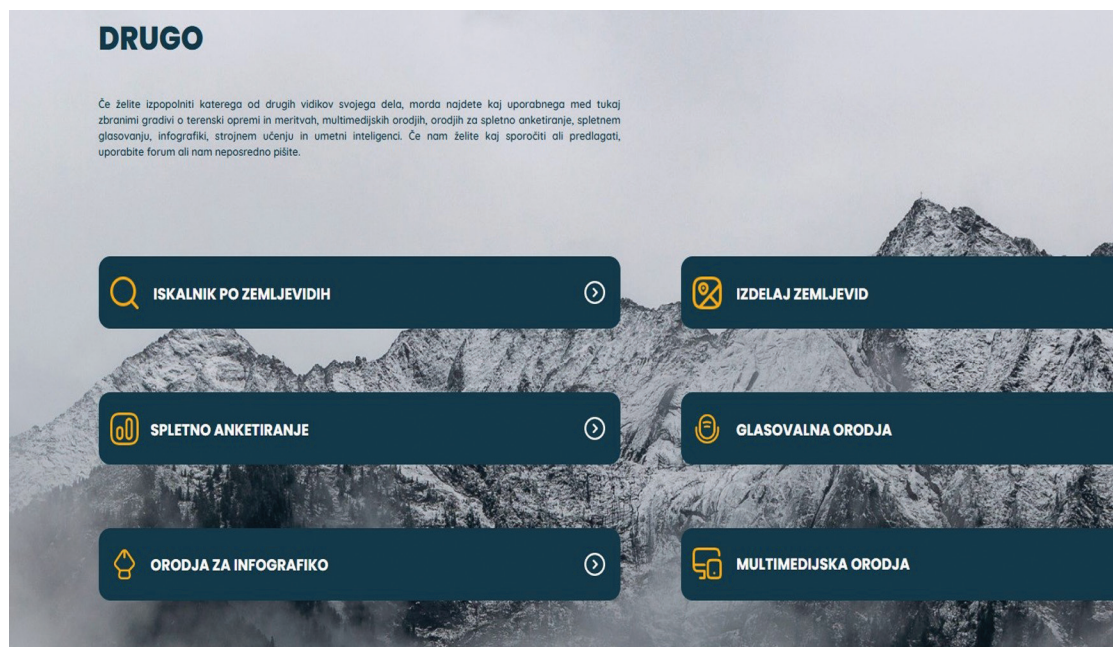
4 Uporabnost spletišča

Spletišče je namenjeno predvsem učiteljem in učencem ter dijakom, kot pomoč pri njihovem delu v šoli, študentom pri delu med študijem ter komurkoli pri iskanju odgovorov na geografska vprašanja v vsakdanjem življenju (Krevs s sod., 2023). Z uporabo orodij na spletišču pridobivamo ne le različna nova, tudi medpredmetna znanja, temveč tudi

povsem praktične življenjske veščine, kot je načrtovanje ekskurzije ali zasebnega izleta (potek, čas, postanki, oprema ...). Z uporabo mobilnih aplikacij se navajamo na bolj zavestno spremljanje svojega neposrednega življenjskega okolja in sprememb v njem, ki jih v hitrem vsakdanjem tempu pogosto spregledamo.

Kompetence, ki jih učitelji razvijajo z uporabo orodij na spletišču, so pomembne tako za delo z učenci oziroma dijaki kakor tudi za lasten profesionalni razvoj. Učitelji z uporabo orodij razvijajo zmožnosti načrtovanja in izvedbe pouka s podporo IKT, zmožnosti uporabe interaktivnih zemljevidov in GIS-ov, zmožnosti orientacije (GNSS (GPS)), zmožnosti uporabe spletnih in mobilnih aplikacij ter nenazadnje zmožnosti razvijanja digitalnih kompetenc pri učencih in dijakih. Ob uporabi tehnologije se občasno pojavijo tudi določene težave, ampak ravno z njihovo uporabo bodo učitelji razvijali zmožnost reševanja tovrstnih težav. Pri tem lahko učiteljem z veseljem priskočijo na pomoč učenci oziroma dijaki, ki so pogosto bolj vešči uporabe IKT-ja. Ponujeno pomoč prijazno sprejmite in jim na ta način omogočite pokazati svoje znanje in veščine. Pri tem vam naj ne bo nerodno, tudi učitelji vsakodnevno nadgrajujejo svoje znanje, narobe bo, ko več ne bo tako.

Učitelji lahko orodja na spletišču uporabijo kot pripravo na pouk, terensko delo ali ekskurzijo, lahko pa jih uporabijo skupaj z učenci oziroma dijaki v okviru rednega pouka, izbirnih predmetov oziroma obveznih izbirnih vsebin ter

Slika 9: Zaslonska slika vsebinskega sklopa »Drugo«

interesnih dejavnosti. Skupaj z učenci oziroma dijaki načrtujete šolsko ekskurzijo, postanke in aktivnosti, z uporabo Iskalnika po zemljevidih raziščite svojo domačo okolico (poplavno območje, najbližja meteorološka postaja, naravne vrednote ...) in načrtujete terensko delo (popis invazivnih rastlinskih vrst, popis vodnih virov, obisk lokalnih pridelovalcev hrane, izkop pedološkega profila ...). Učenci oziroma dijaki bodo še posebej navdušeni, če bodo orodja lahko uporabili na svojih pametnih mobilnih napravah, pa četudi le v neposredni okolici šole, še boljše pri terenskem delu ali na šolski ekskurziji.

O uporabnosti in novostih na spletišču Uporabna geografija izvemo tudi v posnetku webinarja z naslovom *Kaj nam ponuja prenovljena Uporabna geografija*, ki sta ga vodila dr. Tatjana Kikec in dr. Blaž Repe in ga najdemo na <https://video.arnes.si/watch/dbjkbv1212kq>. Odgovore na morebitna vprašanja o uporabi spletišča ali uporabi orodij na njem lahko poiščemo pod Pomoč pri uporabi spletišča ali v Forumu v sklopu Drugo na spletišču. Lahko pa pišemo neposredno skrbniku na uporabna.geografija@guest.arnes.si. Avtorji spletišča bodo veseli tudi morebitnih idej za nove spletne in mobilne aplikacije, predlogov uporabnih orodij, ki bi jih vključili v obstoječ seznam, dobrodošla pa so tudi opozorila, če se pojavi kakšna tehnična težava. V prihodnje bodo še naprej na voljo tudi izobraževanja za učitelje za uporabo orodij na predstavljenem spletišču, deloma tudi v okviru projekta Digitrajni učitelj v sklopu trajnosti.

5 Za konec

S prenovno spletišča so avtorji želeli pritegniti učitelje in učence ter dijake v šolah ter jim ponuditi različna uporabna orodja, zbrana na enem mestu. V poplavi različnih orodij na svetovnem spletu je namreč pogosto težje najti

orodje, primerno za šolsko rabo, predvsem pa nam brskanje vzame veliko dragocenega časa. Učenci in dijaki, pa tudi učitelji, že tako uporabljajo pametne mobilne naprave, žal veliko časa le za brskanje – zakaj jih torej ne bi uporabili bolj koristno in se pri tem tudi kaj naučili. Z uporabo spletišča poleg potešitve (geografske) radovednosti krepimo pri učencih in dijakih tudi digitalno pismenost in s tem tudi digitalne kompetence, ki jih bodo potrebovali v svojem življenju ter tudi na bodoči študijski ali poklicni poti. Pobrsajte po spletišču, tudi če ga morda že poznate, zagotovo boste odkrili kaj uporabnega, sicer pa sprejmite izziv in uporabite katero izmed orodij na spletišču tudi s svojimi učenci oziroma dijaki. Zaradi možnosti uporabe računalnika, tablice ali pametne mobilne naprave bodo ti zelo verjetno še posebej motivirani za delo.

6 Viri in literatura

Krevs, M., Repe, B., Skorupan, M., Kikec, T., Podreka, M., in Planinc, M. (2023). *Spletišče uporabna geografija v prenovljeni podobi*. V: Akademija ob 90-letnici zaslužnega prof. dr. Jurija Kunaverja & 20. Ilesičevi dnevi : Podnebne spremembe in izzivi geografije; knjižica povzetkov; Ljubljana, 22. in 23. september 2023.

Krevs, M. (2023). *Nadgradnja in prenova spletišča Uporabna geografija*. Zaključno poročilo. Arnes.

Kikec, T. (18. 2. 2024). *Kaj nam ponuja prenovljena Uporabna geografija?* SIO, Slovensko izobraževalno omrežje. <https://novice.sio.si/2024/02/08/posnetek-webinarja-kaj-nam-ponuja-prenovljena-uporabna-geografija/>.

Kikec, T. (4. 1. 2024). *Uporabna geografija. Prenovljeno spletišče Uporabna geografija*. SIO, Slovensko izobraževalno omrežje. <https://novice.sio.si/2024/01/04/uporabna-geografija-2/>.

Uporabna geografija (b. d.). Uporabna geografija. <https://uporabna.geografija.si/>.

Uporabna geografija. Interno projektno gradivo (2018). Oddelek za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Učitelji z uporabo orodij razvijajo zmožnosti načrtovanja in izvedbe pouka s podporo IKT, zmožnosti uporabe interaktivnih zemljevidov in GIS-ov, zmožnosti orientacije, zmožnosti uporabe spletnih in mobilnih aplikacij ter nenazadnje zmožnosti razvijanja digitalnih kompetenc pri učencih in dijakih.